

Το Ισραήλ είναι σήμερα ενωμένο – πόσο ακόμη θα αντέξει τις πιέσεις για την δημιουργία δύο κρατών;

Γεώργιος Οικονόμου

Δικηγόρος

Ο Πρωθυπουργός Βενιαμίν Νετανιάχου εχρειάστηκε πέντε ημέρες για να καλέσει τον κύριο του αντίπαλο, τον κεντρώο πρώην αρχηγό των Δυνάμεων Άμυνας του Ισραήλ (Israel Defense Forces - IDF), Benny Gantz, και τέσσερα άλλα μέλη του κόμματος της Εθνικιστικής Ενώσεως, να συστήσουν κυβέρνηση συνασπισμού. Είναι πολλοί που επικρίνουν την κυβέρνηση στον τύπο, την τηλεόραση και σε διαδηλώσεις για την οφθαλμοφανή ανικανότητα της πριν, κατά την διάρκεια και μετά, τις βιαιότητες που εστοίχισαν την ζωή σε αθώους και ανυπεράσπιστους πολίτες.

Υπήρξαν επικρίσεις και κατά των μυστικών υπηρεσιών, επειδή δεν προειδοποίησαν για τις επερχόμενες σφαγές, καθώς και για την απαράδεκτη καθυστέρηση των Αμυντικών Δυνάμεων να τρέξουν σε βοήθεια των πολιτών που επέζησαν του μακελειού.

Υπήρξαν παράπονα για την επίσημη σιωπή σχετικά με την μοίρα των δεκάδων ομήρων. Οι πολίτες δεν αντιλήφθηκαν γιατί τα Υπουργεία παρέμειναν κλειστά το Σάββατο, όταν τόσοι πολλοί χρειαζόντουσαν επείγουσα μέριμνα. Είναι οι πολίτες που εκινητοποιήθηκαν αντί οι αρχές για να βοηθήσουν τις οικογένειες που υπόφεραν από το μακελειό.

Ο Νετανιάχου θεωρείται ως ο υπεύθυνος της τραγωδίας επειδή δεν διείδε την επίθεση, καθώς ήταν απασχολημένος με τα σχέδια του για την δικαστική ρύθμιση, η οποία μεταξύ άλλων, είχε σχεδιαστεί για να αποφύγει τις κατηγορίες για χρηματισμό. Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν διαχωρίσει τους

Ισραηλίτες, οι οποίοι κατά δεκάδες χιλιάδες διαδήλωναν κάθε Σάββατο από τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους, κατά την αλλαγών, οι δε έφεδροι αρνούσαν να παρουσιαστούν για να υπηρεσία.

Ο Νετανιάχου κατηγορείται επίσης για αφέλεια επειδή αρνείτο να πιστέψει ότι η Χαμάς θα ετολμούσε να αντιπαρατεθεί στην στρατιωτική υπεροπλία του Ισραήλ. Επίστευε ότι θα ικανοποιείτο με το να ελέγχει την Γάζα καθ' ον χρόνο το Ισραήλ προχωρούσε στον εποικισμό της Δυτικής Όχθης.

Στις πρώτες μέρες μετά την επίθεση, η διοίκηση της IDF παραδέχτηκε ότι δεν κατάφερε να αποτρέψει Παλαιστίνιους κομάντος από του να εισέλθουν στο Ισραηλινό έδαφος, να επιτεθούν κατά στρατιωτικών στόχων και να διαπράξουν θηριωδίες κατά πολιτών.

Στις 12 Οκτωβρίου ο αρχηγός των Δυνάμεων Αμύνης του Ισραήλ Στρατηγός Herzl Halevi είπε: «Η IDF είναι υπεύθυνη για την ασφάλεια της χώρας και των πολιτών της, αλλά το Σάββατο το πρωί στην περιοχή που περικλείει την Λωρίδα της Γάζας, δεν ανταποκριθήκαμε στην υποχρέωση μας. Θα μάθουμε τι ακριβώς συνέβη αλλά τώρα είναι η ώρα του πολέμου». Στις 17 Οκτωβρίου ο αρχηγός των στρατιωτικών μυστικών υπηρεσιών Aharon Haliva και ο διευθυντής της Γενικής Υπηρεσίας Ασφαλείας (Shin Bet), Ronen Bar, αναγνώρισαν τις ευθύνες των οργανώσεων τους.

Στις 29 Οκτωβρίου ο Νετανιάχου έγραψε στο X (πρώην Twitter) ότι αξιωματούχοι του στρατού και της ασφάλειας ήσαν υπεύθυνοι για όλα τα λάθη που επέτρεψαν την πρώτη μεγάλη επίθεση στο έδαφος του Ισραήλ από το 1948, αρνούμενος να αναλάβει τις ευθύνες. Σύμφωνα με το New York Times της 29^{ης} Οκτωβρίου μετά από μια σκληρή απάντηση από το πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο απέσυρε την κριτική του.

Κατά την διάρκεια της ομιλίας του στην Κνέσετ στις 12 Οκτωβρίου, πριν από την ψηφοφορία για την δημιουργία κυβέρνησης εθνικής ενότητας, ο Νετανιάχου εμφανίστηκε συγκλονισμένος. Εκθείασε το θάρρος των Ισραηλιτών, στρατιωτικών και πολιτών, και εδήλωσε ότι «ο λαός του Ισραήλ είναι ενωμένος, και σήμερα είναι ενωμένη και η κυβέρνησή του».

Παρέβαλε τις σφαγές με το Ολοκαύτωμα, εξομοίωσε την Χαμάς με το ISIS και υποσχέθηκε ότι ο πόλεμος θα τελειώσει με την καταστροφή της. Η μεγαλύτερη ημερήσια εφημερίδα του Ισραήλ *Yedioth Ahronoth* εσχολίασε την επομένη ότι «η ομιλία του είπε όλα όσα έπρεπε να πει εκτός ότι δεν αποδέκτηκε την ευθύνη του για την κατάσταση. Δεν υπήρξε ούτε μια λέξη απολογίας. Ήταν σαν να μην ήταν παρόν, και όντως δεν ήταν».

Δύο δημοσκοπήσεις που έλαβαν χώραν προτού εξαγγελθεί η κυβέρνηση ενότητας υπαινίσσονται ότι το ποσοστό αποδοχής του Νετανιάχου, ήδη πεσμένο τους τελευταίους μήνες, είναι τώρα σε ελεύθερη πτώση.

Δημοσκόπηση της ημερήσιας *Jerusalem Post* που εκδίδεται στα Αγγλικά έδειξε 86% των ερωτηθέντων να αμφισβητούν την ηγεσία της χώρας, ενώ μια μικρή πλειοψηφία 56% ήταν της γνώμης ότι ο Πρωθυπουργός πρέπει να παραιτηθεί όταν η αντεπίθεση, υπό την κωδική ονομασία Επιχείρηση Σιδερένια Ξίφη (*Operation Swords of Iron*) τελειώσει.

Δημοσκόπηση από την δεξιά καθημερινή εφημερίδα *Maariv* δείχνει ότι σε βουλευτικές εκλογές, το κόμμα *Likud* του οποίου ηγείται ο Νετανιάχου θα εκέρδιζε μόνο 18 έδρες (σήμερα έχει 30 έδρες) ενώ το κόμμα Εθνικής Ενότητας του *Gantz* θα αυξήσει τις έδρες του από 12 στις 41. Γενικώς η αντιπολίτευση θα κερδίσει 78 από τις 120 έδρες.

Παρ' όλο που η προσοχή του κοινού είναι προσηλωμένη στον πόλεμο, το πολιτικό μέλλον του Νετανιάχου αναμφίβολα διακυβεύεται. Παρ' όλο το τεράστιο σοκ από την επίθεση της Χαμάς, το Ισραήλ είναι ακόμη διαιρεμένο πολιτικά.

Ο αρχηγός της αντιπολίτευσης Yair Lapid, αρχηγός του κεντρώου κόμματος Yesh Atid, δεν θεωρεί ότι το διευρυμένο Υπουργικό Συμβούλιο είναι μια πραγματική κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Παρ' ότι ο Gantz και ο πρώην αρχηγός του IDF Gadi Eizenkot είναι μέλη του νέου πολεμικού υπουργικού συμβουλίου, δίπλα στον Νετανιάχου, τον Υπουργό Αμύνης Yoan Galant και τον Υπουργό στρατηγικής Ron Dermer (όλοι του κόμματος Likud) οι ρόλοι τους είναι θολοί.

Το διευρυμένο Υπουργικό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις, αλλά από απόψεως νομικής έχει καθαρά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου πρέπει να εγκριθούν από ένα σώμα που αποτελείται από το Συμβούλιο Αμύνης και άλλους υπουργούς, όπου η δεξιά και η άκρα δεξιά έχουν ουσιαστική πλειοψηφία.

Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, οι Gantz και Eizenkot, ως πρώην αρχηγοί του επιτελείου και έχοντας εκτεταμένη στρατιωτική πείρα (μερικοί από τους άλλους υπουργούς δεν έχουν καν υπηρετήσει την στρατιωτική τους θητεία) θα είναι αντίβαρο στα πλέον εξτρεμιστικά μέλη της κυβέρνησης Νετανιάχου, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργού Εθνικής Ασφαλείας Itamar Ben-Gvir και του Υπουργού Οικονομικών Bezalel Smotrich. Το ισοζύγιο αυτό έχει βοηθήσει να προσδώσει στην κυβέρνηση μια πιο μετριοπαθή εικόνα τοπικώς και διεθνώς.

Παραμένει ερωτηματικό κατά πόσον η διευρυμένη αυτή ομάδα μπορεί να οδηγήσει το Ισραήλ σε ολοκληρωτική νίκη όπως έχουν δεσμευτεί. Το

αντικείμενο που η IDF έχει υποσχεθεί ότι θα πράξει είναι μετριοπαθές – να μην ξεριζώσει την Χαμάς αλλά να καταστρέψει το στρατιωτικό της σκέλος. Αυτό όμως θα χρειαστεί χρόνο και το Ισραήλ δεν έχει την πολυτέλεια να καθυστερεί λόγω του αντίκτυπου που θα έχει η στρατιωτική της απάντηση στην διεθνή κοινή γνώμη.

Στις 18/10 ο Πρόεδρος Joe Biden εκάλεσε το Ισραήλ να μην «τρώγεται από οργή και να επαναλάβει τα λάθη της Αμερικής μετά τη 11/9». Στις 18/10 ο Νετανιάχου προειδοποίησε ότι η δεύτερη φάση του πολέμου θα είναι «μακρὰ και σκληρή».

Παρά την σημερινή απόφαση του Ισραήλ να διαλύσει την Χαμάς και τις προσπάθειες που καταβάλλει για να το επιτύχει, έχει συσπειρώσει τα αραβικά κράτη εναντίον του , εκόντα άκοντα, και όχι μόνο. Συγχρόνως, η Ευρώπη, αλλά και οι Ηνωμένες Πολιτείες προτρέπουν όλο και πιο πολύ να υπάρξει μια κάποια λύση, τουλάχιστον αποδεκτή από τα μεγάλα αραβικά κράτη, όπως η Σαουδική Αραβία και η Αίγυπτος οι οποίες θα αναγκαστούν να περιθάλψουν Παλαιστίνιους αλλά και κράτη όπως η Ιορδανία, η οποία σε περίπτωση συνέχισης του πολέμου θα καταληφθεί από τους εξτρεμιστές της Χαμάς όπως έγινε και με τον Λίβανο την εποχή του Αραφάτ. Ίδωμεν.